

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 337 (Alm. del – § 7.
Finansministeriet) af 18. juni 2014

Spørgsmål

Vil ministeren oversende talepapir fra åbent samråd d. 18/6 2014 om økonomiaftalerne, jf. FIU alm. del - samrådsspørgsmål Æ.

Svar

Talepapiret følger nedenfor. Det talte ord gælder.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon

Samrådsspørgsmål Æ

Hvorfor mener regeringen, at det er nødvendigt at kommuner og regioner skal spare, jf. økonomiaftalerne for 2015, når regeringen forventer fremgang i økonomien?

Talepapir

Indledning

- Jeg vil gerne indlede med at sige, at det er afgørende for regeringen, at der føres en ansvarlig og troværdig økonomisk politik i Danmark.
- Det skaber tillid om dansk økonomi og bidrager på den måde til vækst og jobskabelse i vores samfund.
- Dermed er en ansvarlig økonomisk politik en forudsætning for, at vi også på længere sigt kan sikre velfærden i Danmark – det er noget vi som regering vil værne om.
- Samtidig har regeringen lagt op til en balanceret vækst i det offentlige forbrug på lidt mere end 3 mia. kr. årligt. Det mener vi er inden for rammerne af en ansvarlig og troværdig økonomisk politik.
- Det er på den baggrund, at regeringen i starten af juni forhandlede og indgik aftaler om både regionernes og kommunernes økonomi for 2015.
- Det er aftaler, som regeringen er godt tilfreds med – netop fordi de afspejler de afvejsninger, der ligger bag regeringens økonomiske politik.
- Der er blevet spurgt til, hvorfor regeringen mener, at det er nødvendigt, at kommuner og regioner skal spare, når regeringen forventer fremgang i økonomien.
- Jeg vil gerne slå fast, at det beror på en misforståelse, at økonomiaftalerne for kommuner og regioner skulle være spareaftaler. Det er simpelthen ikke tilfældet.
- Med aftalerne videreføres de økonomiske rammer for 2014, mens vi samtidig prioriterer nye midler til en styrkelse af sundhedsområdet i både regioner og kommuner.

- Det betyder, at der samlet prioriteres 1,3 mia. kr. til sundhedsområdet i kommuner og regioner. Heraf er knap halvdelen nye midler, mens den anden halvdel er udnyttelsen af råderum inden for de økonomiske rammer.
- Der er således tale om, at vi med årets aftaler tilfører nye midler til både kommunerne og regionerne. Det har jeg svært ved at se skulle være en "spareaftale".
- Der er samtidig enighed med KL og Danske Regioner om, at aftalerne giver mulighed for at udvikle den kommunale og regionale service i 2015.
- Når vi er enige om, at der med de to aftaler er plads til at udvikle den borgernære service, så skyldes det ikke bare de nye midler, som bliver tilført.
- Det skyldes også, at vi kan få mere ud af de mange penge, der allerede i dag bruges i den offentlige sektor.
- Regeringen har en ambition om frem mod 2020 at frigøre 12 mia. kr. gennem en mere effektiv offentlig sektor. Det er penge, som bliver i den offentlige sektor til at udvikle vores velfærd.
- Det er samtidig en ambition, som vi har behov for, at kommunerne og regionerne bidrager til at realisere. Derfor er det noget, vi har drøftet og konkretiseret med dette års aftaler, hvilket jeg vil vende tilbage til.

Aftale om kommunernes økonomi for 2015

Serviceudgifter

- Med aftalen om kommunernes økonomi for 2015 er det aftalt, at kommunernes serviceudgifter i 2015 kan udgøre knap 235 mia. kr.
- Der er ved fastsættelsen af rammen taget højde for stigninger i priser og lønninger samt reguleringer i medfør af DUT-princippet.
- Der er enighed om, at der med aftalen sikres mulighed for, at kommunerne i 2015 fortsat kan udvikle den kommunale service til

gavn for borgerne.

- Kommunerne kan således bruge 300 mio. kr. mere til næste år end i år.
- Heri indgår en styrkelse af sundhedsområdet og bidrag, som er tilvejebragt af kommunerne selv samt sidste års aftale, som gav et løft til folkeskolen gældende fra næste år.

Modernisering og bedre ressourceudnyttelse

- Som nævnt indledningsvis er det afgørende for regeringen, at vi får mere ud af de mange penge, vi i dag bruger i den offentlige sektor.
- Regeringen har sat som mål at frigøre 12 mia. kr. til frem mod 2020 ved at modernisere den offentlige sektor. Det er penge, som skal bruges til udvikle vores velfærd.
- Kommunerne udgør omkring halvdelen af den offentlige sektor og spiller dermed en væsentlig rolle i at realisere regeringens ambition.
- Derfor har aftalen om kommunernes økonomi også handlet om, hvordan vi konkretiserer målsætningen i form af nye initiativer.
- Jeg vil i den forbindelse gerne fremhæve to ting i aftalen.
- *For det første* er der indgået en ny moderniseringsaftale med KL og kommunerne.
- Aftalen betyder, at regeringen og kommunerne begge forpligter sig på at gennemføre initiativer i 2015 og 2016, der samlet set frigør 2 mia. kr. til den borgernære service i kommunerne.
- Regeringens andel af aftalen er 1 mia. kr. Med aftalen for 2015 har regeringen fremlagt initiativer, der tilsammen frigør knap 400 mio.kr.
- Initiativerne består bl.a. af regelforenklinger på beskæftigelsesområdet, øget anvendelse af anmelderordninger på bygeområdet samt gennemførelse af 3. bølge af digital selvbetjening.

- Regeringen vil fremlægge yderligere initiativer i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2016.
- Tilsvarende vil kommunerne i aftalen for 2016 redegøre for deres andel af aftalen.
- *For det andet* er der enighed om nogle konkrete effektiviseringstiltag inden for blandt andet de kommunale jobcentre og på beredskabsområdet.
- Der er på begge områder gennemført fælles analyser, der peger på nogle helt konkrete tiltag som kan sikre en mere effektiv drift.
- På beredskabsområdet skal der gennem strukturtilpasninger både sikres en mere effektiv drift og en større faglig bæredygtighed. Konkret er det aftalt, at samle de nuværende 87 beredskabsenheder i kommunerne i op mod 20 tværkommunale enheder.
- Ligeledes er der enighed om, at der kan sikres en mere effektiv beskæftigelsesindsats i jobcentrene.
- Det skal ske gennem bedre sagsgange, bedre anvendelse af it-værktøjer samt en styrket politisk og ledelsesmæssig prioritering af beskæftigelsesindsatsen.
- Både moderniseringsaftalen og de konkrete analyser er eksempler på, at vi kan få mere service for de eksisterende midler, og det er meget positivt, at vi har haft en konstruktiv dialog med kommunerne herom i økonomiaftalen for 2015.

Ekstraordinært likviditetstilskud mv.

- Kommunerne har haft et klart ønske om, at det midlertidige, ekstraordinære likviditetstilskud videreføres i 2015. Likviditetstilskuddet vil give alle kommuner gode muligheder for at realisere de aftalte økonomiske rammer.
- Foruden bloktilskuddet, som sikrer balance mellem udgifter og indtægter for kommunerne samlet set, er der enighed om, at kommunerne i 2015 får et ekstraordinært tilskud på 3 mia. kr., der

styrker kommunernes likviditet.

- Heraf fordeles 2 mia. kr. som et grundtilskud til alle kommuner, og 1 mia. kr. fordeles på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår. Dermed målrettes en del af tilskuddet de kommuner, hvor behovet er størst.
- Herudover er der afsat en ekstraordinær lånepulje på ½ mia. kr. med henblik på at styrke likviditeten i vanskeligt stillede kommuner. Endelig er særtilskudspuljen til vanskeligt stillede kommuner forhøjet til 300 mio. kr. i 2015.

Anlægsniveau

- Med aftalen har vi sikret, at kommunerne fortsat kan opretholde et højt anlægsniveau i 2015, som gavner væksten og beskæftigelsen i samfundet.
- Der har samtidig været behov for, at der sker en tilpasning af de kommunale anlægsinvesteringer efter, at kommunerne - i lyset af den økonomiske krise - har fremrykket anlægsinvesteringer og haft et meget højt anlægsniveau.
- Det har hele tiden været forudsætningen for disse fremrykninger, at der efterfølgende skulle ske en tilpasning af de offentlige investeringer i takt med at konjunkturerne forbedres.
- I 2015 og frem skal anlægsinvesteringerne således tilpasses til et niveau, som holdbart kan finansieres fremadrettet.
- Det er aftalt, at det kommunale anlægsniveau kan udgøre 17,5 mia. kr. i 2015, der er fuldt finansieret inden for rammerne af aftalen.
- Og det indgår i aftalen, at kommunerne i efteråret foretager en gensidig koordinering med henblik på, at budgetterne ligger inden for det aftalte niveau.
- I 2015 udmøntes der 2 mia. kr. fra Kvalitetsfonden. Det er midler til medfinansiering af kommunernes investeringer i de fysiske rammer i folkeskolen, dagtilbud og på ældreområdet.
- Desuden afsættes der med aftalen en lånepulje på 400 mio. kr. målrettet investeringer på borgernære områder samt en lånepulje på

200 mio. kr. til investeringer med effektiviseringspotentialer.

Øvrige økonomiske forudsætninger

- Endelig vil jeg gøre opmærksom på, at det ved fastsættelsen af det kommunale bloktilskud er lagt til grund, at kommunerne under ét holder skatten i ro.
- For at give nogle kommuner mulighed for at hæve skatten har regeringen og KL aftalt en ramme til skatteforhøjelser på 150 mio. kr.
- Når skatteforhøjelserne skal ske inden for et uændret beskatningsniveau for kommunerne samlet set, forudsætter det, at andre kommuner sætter skatten tilsvarende ned.
- For at understøtte skattetilpasningerne er der i 2015 etableret en tilskudsordning, hvor staten yder et tilskud til de kommuner, som sætter skatten ned.

Vækst og beskæftigelse

- Aftalen om kommunernes økonomi har også været en anledning til at drøfte mulighederne for at forbedre vilkårene for vækst og beskæftigelse i kommunerne.
- Kommunerne spiller på en række områder en central rolle for væksten i Danmark, og er i mange tilfælde erhvervslivets indgang til den offentlige sektor.
- Regeringen har en ambitiøs dagsorden med konkrete mål for væksten i dansk økonomi. Med henblik på at understøtte denne vækstdagsorden er der aftalt en række konkrete initiativer med kommunerne.
- For det første er der med aftalen enighed om at reducere sagsbehandlingstiderne på de erhvervsrettede myndighedsopgaver i kommunerne med en tredjedel i 2016.
- For det andet er der aftalt, at der udarbejdes en ensartet gebyrmodel på tværs af alle kommuner, så det er mere tydeligt for virksomheder og borgere, hvad gebyrerne dækker over.

- For det tredje er det aftalt at styrke den kommunale erhvervsfremmeindsats. Det skal fx ske ved at etablere én indgang for virksomheder, bedre evaluering af indsatsen og bedre inddragelse af virksomhederne i tilrettelæggelsen af indsatsen.

Øvrige elementer i aftalen

- Der er desuden indgået aftale med KL om en række øvrige emner, som knytter sig til udviklingen af de kommunale serviceområder og til en modernisering af den kommunale sektor på områder som indkøb, økonomistyring og arbejdsgiveradfærd.
- Jeg vil gerne fremhæve den aftale som er indgået omkring Udbetaling Danmark, hvor regeringen og KL er enige om at overflytte yderligere 5 myndighedsområder.
- Det sker på baggrund af en enighed om, at Udbetaling Danmark overordnet set er velfungerende, og det synes jeg er meget positivt.
- Endelig har aftalen været en anledning til at følge op på de reformer og omstillinger, som er gennemført i de foregående år.
- Det drejer sig blandt andet om folkeskolereformen og de reformer, som er gennemført på beskæftigelsesområdet.
- Det er vigtigt for regeringen, at de reformer som vedtages i Folketinget også kommer ud og virke til gavn for borgerne. Her spiller kommunerne en helt afgørende rolle.
- Derfor har økonomiforhandlingerne været en god anledning til at drøfte udviklingen på de områder og til at få sat nogle fremadrettede pejlemærker.

Aftale om regionernes økonomi for 2015

- Aftalen om regionernes økonomi for 2015 betyder økonomisk rum til udvikling af sundhedsområdet. Og betyder et fortsat, historisk højt anlægsniveau til nye sygehuse.
- Regeringen har siden sin tiltræden prioriteret et stærkt, fælles sundhedsvæsen til alle, uanset pengepung. Økonomiaftalen viser, at

regeringen står ved den prioritering.

Driftsrammer

- Aftalen betyder en samlet prioritering af knap 1 mia.kr. i 2015 til at håndtere stigende udgifter til sygehusmedicin, nye behandlingsformer og en udvikling med flere ældre og kroniske patienter.
- Det finansierer vi gennem ny prioritering på knap 0,5 mia. kr. Og gennem udnyttelsen af et regionalt råderum på andre 0,5 mia. kr. som følge af faldende udgifter til medicintilskud.
- Uanset hvordan man vælger at se på det, er det meget vanskeligt at se den aftale som en spareøvelse.
- Samtidig betyder aftalen, at regeringen og Danske Regioner er enige om en række vigtige sundhedspolitiske emner.
- Det omfatter bl.a. 1) en forpligtelse på en fortsat omstilling af sundhedsindsatsen til sundhedstilbud tættere på borgeren. 2) Et fortsat fokus på at sikre sammenhæng i sundhedsvæsenet. 3) indførelse af en udredning og behandlingsret i psykiatrien og en fælles enighed om at halvere brugen af tvang i psykiatrien inden 2020.
- Og apropos psykiatrien – så stopper det jo ikke her. Regeringen har med sit psykiatriudspil lagt op til massive investeringer i behandlingskapacitet og nye rammer for psykiatrien.
- Det forhandles der i disse dage om i satspuljekredsen, og jeg håber og tror på, at vi har en aftale inden sommerferien.

Anlægsniveau

- På anlægsområdet betyder økonomiaftalen med regionerne, at det regionale anlægsniveau fastholdes på et historisk højt niveau på over 7 mia. kr.
- Det betyder, at der inden for rammerne af en normalisering af den samlede offentlige anlægsaktivitet er prioriteret den nødvendige plads til en fortsat realisering af de kommende supersygehuse.

- Det er et markant signal om prioriteringen af sundhedsvæsenet og en ny sygehusstruktur, der skal løfte kvaliteten af behandlingen for patienterne.
- Det er også et anlægsniveau, der betyder samme ramme til regionerne i 2015 til at realisere en række andre anlægsprojekter, herunder bedre fysiske rammer på det psykiatriske område.

Modernisering

- Med aftalen er der også enighed med regionerne om en række tiltag til modernisering på sundhedsområdet.
- Der er enighed om syv nye principper for samarbejdet mellem staten og regionerne. De sætter rammerne for et fortsat tillidsfuldt samarbejde om moderniseringen.
- Samtidig er der konkret enighed om 1) nye elementer i en fortsat styrket synlighed om resultater på sundhedsområdet, 2) der er igangsat et ”styringsreview” med henblik på afbureaukratisering, og 3) der er aftalt en række tiltag til en styrket brug af it på sundhedsområdet.
- Og så markerer aftalen en forpligtelse på at sikre en god brug af kapaciteten på sundhedsområdet. Det handler bl.a., om at få udbredt de gode løsninger mellem sygehuse og regioner, og få skabt en effektiv patientvisitation, hvor der bl.a. er gennemsigtighed om, hvor der er kapacitet, så patienten kan henvises dertil.
- En bedre brug af ressourcerne gennem synlighed, videndeling og udbredelse af de bedste løsninger er en helt uomgængelig del af moderniseringsdagsordenen for at håndtere de kommende års udfordringer på sundhedsområdet.

Afrunding

- Samlet set har regeringen indgået to gode aftaler, der ligger inden for rammerne af regeringens økonomiske politik.

- For kommunerne er der opretholdt et højt anlægsniveau, og vi styrker kommunernes forebyggende og sundhedsfremmende indsats med 350 mio. kr. Samtidig anviser aftalen en række konkrete muligheder for at udnytte ressourcerne bedre, så der frigøres midler til den borgernære service.
- For regionerne prioriteres der knap 1 mia. kr. til bl.a. nye behandlingsformer og flere ældre og kroniske patienter. Og det historisk høje anlægsniveau fortsætter i 2015, hvilket både sikrer byggeriet af de nye supersygehuse samt et højt niveau for øvrige regionale anlægsprojekter.
- Regeringen kan således på ingen måde genkende billedet af, at de indgåede økonomiaftaler for kommuner og regioner skulle indebære besparelser. Tværtimod er det regeringens klare opfattelse, at det er aftaler, som skaber rammerne for, at kommuner og regioner udvikle og forbedre servicen og de fysiske rammer for borgerne.